

Helga Kress

Háskóli Íslands
helga@hi.is

Idar Stegane

Universitetet i Bergen
idar.stegane@iie.uib.no

”– om den store fantasten og fordrømte svermeren da kan ha noe å si lenger til moderne mennesker”

Obstfelder på Island

I

Den islandske lyrikeren Sigríður Einars (1893–1973) debuterte i 1930 med diktsamlingen *Kveður í runni* (Det synger i busken). I denne boka har hun også noen oversettelser, der åtte av Sigbjørn Obstfelders prosadikt peker seg ut. Disse oversettelsene – eller islandske oversettelser av Obstfelder i det hele tatt – har få om noen i Obstfelder-litteraturen vært klar over. For en tid siden gjorde Helga Kress oppmerksom på oversettelsene i en omtale av Sigríður Einars i en antologi over islandsk lyrikk av kvinner.¹ Vi fant at dette måtte være et passende emne å legge fram i samarbeid på IASS' studiekonferanse i Lund 2010. Under arbeidet kom Helga over en rekke oversettelser av andre enkelttekster av Obstfelder til islandsk, både dikt og prosa. Materialgrunnlaget har dermed blitt vesentlig utvidet til 32 tekster i alt, av 15 forskjellige oversettere. To av disse tekstene er lengre prosastykker (romanen *Korset. En kjærlighetshistorie* og novelletten ”Liv”). Noen tekster er oversatt flere ganger og da av ulike personer.

II

Sigbjørn Obstfelder (1866–1900) vokste opp i Stavanger i en pietistisk familie der særlig faren holdt strengt på religiøse krav. Moren døde da Sigbjørn var 14 år. Han ble student i Kristiania og begynte på et filologisk studium med norsk, engelsk, tysk og fransk i fagkretsen. Etter to år gikk han over til et teknisk studium, men tok ikke eksamen på grunn av sjukdom. Etter et år hos sin bror i Amerika begynte han på et musikkstudium, men sluttet etter et psykisk sammenbrudd. Hans interesser skiftet mellom musikk og litteratur og teknikk.

I Lars Nylanders avhandling *Prosadikt och modernitet* (1990) framstår Obstfelder som et skandinavisk toppunkt. Nylander ser "en djupgående skillnad av såväl estetisk som ideologisk art" mellom det han kaller 1890-talets tradisjonelle, harmoniserende "skönhetskult" og den "modernitetens anti-tradition" som er preget av "den dekadenta, sublimes estetikk".² "Den som förde [denne estetikken] vidare i Norge, såväl inom den fria versen som prosadikten, var Sigbjørn Obstfelder".³

Obstfelder opererte innenfor en dansknorsk litterær offentlighet. Svært viktig for ham selv og hans skandinaviske posisjon ble et opphold i Stockholm vinteren 1894–1895. Han er kritisk, særlig mot unge nyromantiske forfattere.⁴ Men han nevner Ellen Key som åpenbart ble en uhyre viktig brevpartner for ham i resten av hans tid.⁵ Kanskje har brevsamværet med Key og andre svenske intellektuelle vært medvirkende til den viktige svenske forskningsinteressen for Obstfelders diktning. Jf. både Nylander 1990 og Reidar Ekner, *En sällsam gemenskap* fra 1967, om Baudelaire, Söderberg, Obstfelder og Rilke.⁶ Et av essayene i Ekners bok handler om "Obstfelders prosadikter".

Det var også stor interesse for tekster av Obstfelder i tyskspråklige land.⁷ Etter hans død er det særlig tale om stort engasjement fra Rainer Maria Rilke.⁸

Ved siden av dikt og prosadikt skrev Obstfelder noen enaktere, skuespillet *De røde dråber*, et uferdig drama, to noveller, noen kortere fortellinger og skisser, romanen *Korset* og den uferdige romanen *En prests dagbok*, som straks kom ut posthumt. Den utstrakte bruken av pronomenet "jeg" sammen med stemning, undring, drømmer har gjort det lett å tale om et nært og subjektivt forhold mellom dikteren og hans verk. Andreas Lombnæs skriver om drømmen i Obstfelders diktning, "i hele dens spekter fra dag- og nattdrøm over den ekstatiske visjon til den psykologiske hallusinasjon". Lombnæs minner også om bruken av jeg-formen, som Obstfelder så som forlengelse av naturalismen, "ikke et uttrykk for vilkårlig subjektivitet, men for nøyaktighet og nyanseringsvilje, den er en objektiverende form."⁹ Et poeng fra et brev fra Obstfelder til Peter Nansen i samband med utgivelsen av boka *Korset* (1896) kan legges til: "Jeg synes, det er så kjedelig at alt det der skrives i en sådan 'jeg'fortælling, skal betraktes som noget af *forfatteren* oplevet. 'Jeg'formen benytter jeg tvertom til at tænke mig ind i en eller andens sind." På denne linja er også Nylander. Obstfelders "expressiva subjektivisme måste altså oppfattas just som en esteti[s]k 'grepp', inte som en frånvaro av estetiska överväganden".¹¹

I forbindelse med lesningen av Obstfelders prosadikt innfører Nylander et begrep fra Julia Kristeva: "modernismens 'semiotiska' laddning". Hun skriver i *La révolution de langage poétique* (1974)

om et semiotisk og et symbolsk prinsipp i forhold til språket.¹² Det semiotiske er *heterogent* i forhold til den logisk strukturerte (tetieske) språkfunksjonen. Den semiotiske ladning henger sammen med ludiske, musikalske, rytmiske, estetiske sider ved språket, herunder også lingvistisk negasjon.¹³ Nylander omtaler dette som et mimetisk prinsipp, og han mener dette kan hjelpe oss til ”att få syn på den mer spesielle funktion som *prosadikten* kom att få för Obstfelder, som på en gång *uttryck för och försvar emot* denna [...] princip och dess alltför direkta förbindelse med Obstfelders ’selvs eiendommeligheter’”.¹⁴ Det siste er et uttrykk Obstfelder bruker selv, og det viktige er at han ser på sin poetiske praksis som et bevisst arbeid for å få til bestemte estetiske virkninger. Han oppfatter tekstene verken som ”spontana eller personliga dokument utan som estetiskt övervägda *ordkompositioner*”,¹⁵ men likevel ikke bare å forstå som estetiske teknikker.

Obstfelders hadde et sterkt forhold til musikk og var selv fiolinist og komponist. Musikken har nok hjulpet ham til å finne den semiotiske ladning i slikt som rytme, gjentakinger, motstillinger (kontrapunktikk), klanger osv., frigjort fra de faste reglene i tradisjonell metrisk og strofisk lyrikk. Men hans tiltru til musikken endret seg med tiden, og han kom til å frykte for at ”alt blir til musikk”.¹⁶ Han holdt likevel fast på komposisjonskrava, særlig i prosadikta. Nylander studerer hvordan prosadikta ”Hustru” og ”Byen” er oppbygd, og hvordan dette skjer gjennom forskjellige utkast, forkorting og sammentrekning. Det presiseringsarbeidet som Obstfelder her utfører, peker mot at det her kan ligge feller for en oversetter, at tekstene stiller store krav til oversetteren om analyse og forståelse.

Dette vil vi komme tilbake til ved å se på noen tekster. Men før det vil vi greie nærmere ut om Sigríður Einars og om den generelle Obstfelder-interessen på Island både før og etter hennes bok fra 1930 med blant annet oversettelsene av Obstfelders prosadikt.

III

Interessen for Obstfelder på Island kan spores, om enn spredt, til århundreskiftet 1900. Den første oversettelsen vi har funnet er typisk nok av prosadiktet ”Folkevisen”, publisert som ”Þjóðvísa” i lokalavisen *Bjarki* 1901.¹⁷ Oversettelsen, som kommer uten noen som helst forklaring, er signert med bokstaven ”W”, og det har ikke lyktes oss å finne ut hvilket navn som skjuler seg bak den signaturen. Neste gang dukker Obstfelder opp i det kulturelle tidsskriftet *Eimreiðin* 1919, med en ny oversettelse av ”Folkevisen” og en god innledning om dikteren av oversetteren, Guðmundur G. Hegalín (1898–1985), en siden kjent romanforfatter.¹⁸ ”Folkevisen” med røtter i den anonyme og

felles nordiske folkediktingen – og en tragisk kvinneskjebne – ser ut til å ha appellert til islendinger, for den finnes dessuten i to andre oversettelser, en av en anonym oversetter i *Alþýðublaðið* 1938¹⁹ og den siste av dikteren Nína Björk Árnadóttir (1941–2000) i *Tíminn* 1968.²⁰ I lokalavisen *Austanfari* fra 1922 fins to prosadikt av Obstfelder, ”Hustru” (isl. ”Eiginkona”) og ”Tornerose” (isl. ”Þyrnirósa”), oversatt av Steindór Sigurðsson (1901–1949), en eksentriker som selv skrev prosadikt i Obstfelders ånd dog uten å slå igjennom, og er nå så godt som glemt.²¹ I sine selvbiografiske skisser fra 1948 sier Steindór at han som ung var mest opptatt av norsk litteratur og ble gjennomsyret (”gegnsósa”) av Obstfelder.²²

Obstfelders *Skrifter I–II* kom ut i Kristiania og København 1917 og var straks til salgs i bokhandelen på Island. Den virkningen som Obstfelder i første instans har hatt på islandsk litteratur, og den er ikke så liten, er mer kommet fra originaltekstene enn fra oversettelsene. I et intervju fra 1972 snakker Halldór Laxness (1902–1998) om forfattere som han leste da han var ung, og det var mest norske. Obstfelder, sier han, leste han like etter konfirmasjonen, og ”det er sikkert mulig å finne innflytelse fra ham i Naturens barn”, dvs Laxness’ første roman, *Barn náttúrunnar*, fra 1919.²³ På et annet sted sier Laxness at han ble kjent med Obstfelder hos Guðmundur G. Hagalín vinteren 1918–1919, den samme vinteren som han skrev *Barn náttúrunnar*. Det innledende kapitlet er tydelig i slekt med prosadiktet ”Sneklokke”, integrert i islandske omgivelser. Her snakker en desperat ung mann samtidig til seg selv og en ”vergeløs, stakkars makk” som skrider på jorden, nyvåknet i den gryende vår, idet han trækker den ned. Dette gjør han fordi den kvinnen han elsker har sviktet ham.

I forordet til den andre utgaven av denne romanen 1964 sier Laxness om seg selv på den tiden han skrev den:

Jeg gikk fortsatt i korte bukser sånn av og til mens jeg skrev denne boka, og hadde en eiendommelig krage om halsen og et storunderlig halsband etter smaken til en gammelklok gutt som er blitt fengslet av portretter av forrige århundredes største genier i historien og ensyklopedien.²⁶

I tråd med dette lot han seg nitten år gammel fotografere med et påfallende likt halstøy som det Obstfelder bærer på bildet i utgaven av *Skrifter*.²⁷ I samme forordet undrer han seg over undertittelen ”En kjærlighetshistorie” (”Ástarsaga”) som han i sin tid ga boka og mener at det måtte bero på en misforståelse. Den samme undertittelen har imidlertid Obstfelders roman *Korset* fra 1896, annen utgave i *Skrifter*.²⁸

Obsfelders innflytelse på Halldór Laxness er også tydelig i det upubliserte fragmentet "Rauða kverið" (Det røde heftet) fra vinteren 1921–1922, til dels integrert i den selvbiografiske romanen *Heiman eg fór* (Fra hjemmet jeg dro) med undertittelen *Sjálfsmynd æskumanns* (Selvportrett av en ung mann) fra 1952. Som også Peter Hallberg peker på, kjennetegnes teksten av patetiske opprekninger av samme ord og fraser,²⁹ også tankestrek, punkter, pauser. Fortelleren er en ung dikter, besatt av en mystisk, gift og derfor uoppnåelig kvinne, med fuglenavnet Svala. Ifølge hans eldre kunstnervenn er hun – ikke ulikt kvinnen i Obstfelders "Hustru" – et "dikt i kvinneskikkelse" ("ljóð í konulíki").³⁰ Denne mystiske kvinnen har til og med lest Obstfelder og siterer i en samtale de kjente ord fra diktet "Jeg ser" om å være kommet på en feil klode.³¹

Det var flere islandske forfattere som på den tiden ble inspirert av Obstfelder og eksperimenterte med diktning på prosa. Den første islandske prosadiktsamlingen, *Flugur* (Fluer), av den meget lovende dikter Jón Thoroddsen (1898–1926) kom ut 1922, men ble nesten ikke lagt merke til før andre utgave kom i 1986.³² Det samme gjelder ikke novelletten "Hel" ("Død") av Sigurður Nordal (1886–1974), litteraturhistoriker og professor, publisert i hans bok *Fornar ástir* (Gammel kjærlighet) 1919, en lyrisk prosatekst som ifølge litteraturhistorien danner opphavet til modernismen i islandsk litteratur. I et etterord skriver Nordal om prosadiktet som genre og spår det en lang framtid i islandsk litteratur.³³

Det ble ikke så. Jón Thoroddsen døde ung, rammet av en sporvogn i København der han studerte jus. Halldór Laxness og Guðmundur G. Hagan vendte seg til sosial-realistiske romaner og Sigurður Nordal til forskning. Prosadiktet ble sett på som passé helt til slutten av 1940-tallet, da noen unge mannlige diktere oppdaget Sigríður Einars og hennes oversettelser av Obstfelders prosadikt.

IV

Sigríður Einarsdóttir fødtes og vokste opp i egnen Borgarfjörður på det vestlige Island, i et kulturelt miljø. Fra denne egnen kommer de fleste islandske diktere, kvinnelige diktere inkludert, og det må ha vært oppmuntrende for Sigríður, som også hennes yngre søster, Málfríður Einarsdóttir (1899–1983), en av de mest originale islandske prosaforfattere i den siste halvdel av det tyvende århundre.³⁴ Som de fleste kvinner av sin generasjon fikk Sigríður liten formell utdanning. Hun lærte seg selv språk og reiste utenlands, noe som ifølge teorien skal være nødvendig for en oversetter.³⁵ Noen år arbeidet Sigríður som sysselskriver i den avsidesliggende bygda Patreksfjörður og seinere også i den mer sentrale byen Borgarnes i Borgarfjörður. I årene 1922–1926

bodde hun enten i Dresden, der hun studerte tysk og litteratur, eller også i København. På begge steder forsørget hun seg med syarbeid. Hun flyttet igjen til sin hjemegn i Borgarnes og arbeidde der på kontor i noen år. Fra 1932 bodde hun i Reykjavík. Der satte hun opp egen systue og omgikk hovedstadens intellektuelle som gjerne kom og drakk kaffe hos henne.³⁶ Sigríður var aktiv i kvinnebevegelsen og for en tid i redaksjonen for kvinnetidskriftet *19. júní*. Hun giftet seg ikke, men fikk en sønn med dikteren og oversetteren Karl Ísfeld (1906–1960) som seinere ble hennes samboer.

Sigríður begynte å dikte som ung og trykte sine første dikt under pseudonym i tidsskrifter. Hun var en virksom oversetter, både av romaner og dikt, og oversatte bl.a. (anonymt) slutten av *Kalevala* etter at Karl Ísfeld døde fra sin lovpriset oversettelse. Sigríðurs første diktsamling, *Kveður í runni*, kom ut 1930 under forfatternavnet Sigríður Einars frá Munaðarnesi og på hennes egen bekostning. Seks og tyve år seinere kom *Milli lækjar og ár* (1956, Mellom bekk og elv) og til sist *Lauffytur* (1970, Susende løv) og *Í svölu rjóðri* (1971, I en kjølig rydning).

Sigríðurs første bok vakte ingen oppsikt og fikk bare én anmeldelse, i tidsskriftet *Iðunn* 1930, plassert sist i en lang omtale av årets diktsamlinger. Den lyder slik i sin helhet:

Kveður í runni heter en av diktsamlingene, av Sigríður Einars frá Munaðarnesi. Hun dikter både i bundet og ubundet språk. Lite fant jeg der som var verdt ettertanke. Det beste i boka er noen oversettelser av den norske dikteren Sigbjørn Obstfelder – om den store fantasten og fordrømte svermeren da kan ha noe å si lenger til moderne mennesker.³⁷

Det er ironisk at anmelderen, det ”moderne mennesket” som han er, anser Obstfelder, en av Nordens fremste modernister, for gammeldags. Det er likevel på grunn av denne mannlige (og berømte) dikteren at boka ble anmeldt i det hele tatt, om enn med mangedobbelte reservasjoner, noe som kjennetegner anmeldelser av diktsamlinger av kvinner.³⁸ Anmelderen ser ikke nyheten i prosadiktene, hverken Obstfelders eller Sigríðurs egne, ”Nótt” (”Natt”) og ”Dauðinn” (”Døden”), der hun eksperimenterer med denne formen. Det var heller ingen som tok opp hansken for henne, og diktene gikk i glemmeboka. Årtier seinere kommer søsteren Málfríður i en av sine erindringsbøker inn på skuffelsen som resepsjonen av boka var for Sigríður og repeterer de mest sårende ordene i anmeldelsen. Boka var, sier hun, riktig nok omtalt i *Iðunn*, ”men fikk lite ros, det tjenligste, ble det sagt, var oversettelsene av noen dikt av Sigbjørn Obstfelder, men det ble samtidig nevnt at den fantasten og fordrømte svermeren ville ha lite å si til moderne mennesker”.³⁹

Etter dette ga Sigríður ikke ut noen diktsamling på 26 år og selv slutter hun å dikte på prosa. I *Milli lækjar og ár* er der to oversatte dikt av Obstfelder men ingen av dem på prosa. Disse er diktet ”Julaften” (som i originalen ikke er prosadikt) og en gjendiktning i bunden form av prosadiktet ”Blåveis” (”Bláklukkur”). Gjendiktningen av ”Blåveis” ble først trykt i kvinnetidskriftet *Melkorka* 1949.⁴⁰ I samme årgang av *Melkorka* skrev Sigríður en minneartikkel om den norske forfatteren Sigrid Undset (1882–1949) som døde i juni dette året. Her skildrer hun deres møte i et gjestebud i den lille byen Borgarnes som Undset besøkte på sin Islandsreise sommeren 1931 på vei fra Akureyri (dit båten ankom) til Reykjavík. Foruten andre ting, sier hun, snakket de om ”koking og andre kvinnelige samtaleemner” som Undset syntes å være like så interessert i som islendingesagaene.⁴¹ En tid seinere fikk Sigríður Einars et brev fra Sigrid Undset, datert Bjerkebæk 30. august 1931, der hun takker henne for boka *Kveður í runni* som hun hadde fått tilsendt. Sigrid Undset roser henne for diktene som hun har, ”mange av dem”, lest med stor fornøyelse, så kvinnelige, beskjedne og følsomme som hun synes de er, og sannelig, skriver hun, er det gledelig at Sigbjørn Obstfelder har fått en islandsk oversetter, da Island alltid opptok et stort rom i Obstfelders tanker og han var en av de få ”her i Norge” som leste islendingesagaene til bunns, unntatt de sakkyndige, legger hun til i parentes,⁴² og en av sine drømmegudinner lar han være fra Island.⁴³

Novelletten ”Liv” fra 1895 som Sigrid Undset her refererer til, handler om en ung og mystisk islandsk kvinne, ved navn Liv, som ved flytningen fra det naturlige Island til et norsk bysamfunn omvandles til en skjøke, en av mange i Obstfelders tekster. Som også flere av hans kvinneskikkelser er hun hjelpeløs, svak og sykkelig, og hun dør i en meget makaber scene ved siden av fortelleren som er en dikter, etter å ha oppsøkt ham nærmest som et spøkelse i hans seng. Det er derfor litt uventet når Sigrid Undset ser denne kroppslige og høyst groteske personen som ”en drømmegudinne”, til fordel for Island. Mot denne tolkningen har Sigríður Einars intet å innvende, men forklarer for leserne av *Melkorka* at fortellingen handler om en islandsk kvinne som drømmer om et varmere klima og dør i Norge. Siden oversatte Sigríður Einars ”Liv” som hun dog ikke fikk publisert, men leste opp i radioen 1941, under tittelen ”Hlíf”.

Sigríður Einars opplevde en renessanse sist i femti-årene i en omtale av sine Obstfelder-oversettelser i det litterære avant garde-tidsskriftet *Birtingur*, utgitt av noen unge mannlige poeter. I et intervju fra 1957 kommer den eldre Jón úr Vör (1917–2000), allerede kjent som en banebryter for det islandske prosadiktet, inn på de to diktsamlinger som kom ut 1930 og påvirket unge diktere.⁴⁵ Etter å ha diskutert Halldór

Laxness' diktsamling, *Kvæðakver* (Dikthefte) sier han om neste bok:

Ja, den var nå av en annen karakter, og det er fare for at den kan bli oversett av forskningen. Den het "Kveður í runni" og var av en dikterinne fra Borgarfjörður, Sigríður fra Munaðarnes. Hun hadde lenge oppholdt seg utenlands og publiserte i denne boka bl.a. oversettelser av den norske dikteren Obstfelder. I denne lille boka var også en ny tone som berørte unge diktere.⁴⁶

Dette var en anerkjennelse som det ble lagt merke til. Sigríðurs to diktsamlinger, *Lauffytur* og *Í svölu rjóðri*, som kom ut de siste årene hun levde, fikk positiv omtale, om enn blandet, da diktene ble rost for hvor ungdommelige de var – dikteren var nesten åtti år – og det ble pekt på hvor mye hun hadde lært av unge poeter.⁴⁷ Her er tingene snudd på hodet. Kvinner skal ikke være banebrytere, det er det bare unge menn som er.

V

I alt oversatte Sigríður Einars ti prosadikt av Obstfelder. De åtte som ble trykt i diktsamlingen *Kveður í runni* fra 1930, er (i bokas rekkefølge): "Tornerose" ("Pyrnirósa"), "Hustru" ("Kona"), "Sneklokker" ("Snjóklukkur"), "Natten" ("Nóttin"), "Den sortklædte" ("Hin svartklædda"), "Byen" ("Borgin"), "Skovhuset" ("Skógarhúsið"), "Hunden" ("Hundurinn"). En oversettelse av "Jeget" ("Sjálfið") kom først i *Jólablað Alþýðublaðsins* 24.12.1939 og er gjenopptrykt med små endringer i diktsamlingen *Lauffytur* fra 1970. Det siste Sigríður oversatte av Obstfelders prosadikt, var "Blåveis" ("Bláklukkur"), en gjendiktning i bundet form, først trykt i kvinnetidsskriftet *Melkorka* 1949, siden revidert i diktsamlingen *Milli lækjar og ár* fra 1957. Vi skal nå se hva som hender med Obstfelders prosadikt i den islandske oversettelsen av Sigríður Einars og har valgt ut noen tekster. Vi bruker den samme utgaven som Sigríður må ha gjort, i *Skrifter* 1917.

Det korte og overskuelige "Tornerose" / "Pyrnirósa" kan gi noen kategorier til bruk også på andre prosadikt. Diktet bygger på en allusjon til eventyret om den sovende Tornerose og prinsens som kommer og vekker henne. I diktet er dette omvendt, diktets mannlige jeg, fantaserer om seg selv på vei til Tornerose i hennes skjulte hytte bak roser og bærbusker, der han snakker til henne (som ikke sier et ord) og ser på henne mens hun sover. Tekstens "jeg" dras mellom to verdener som begge er representert av kvinner, samfunnsverdenen der oppe og natur- og fattigverdenen "dernelde":

TORNEROSE

Dernede ved elven ligger hytten.

Inat har jeg danset med fornemme fruer.

Silkeskofjed summer i mit øre.

Men snart er jeg dernede. *Hun* har ingen perler.

Blandt ribs og roser bor hun. Sommerfugle er

hendes kammerpiger.

Inat har jeg danset med fine fruer. Diamanter

lyned i deres hår. Ingen, ingen kjender Tornerose.

Efeu gemmer vor hytte.

Røde er dine kinder, Tornerose. Skovstjerner

glimter i dit hår. Røde er dine kinder, når du

rækker mig bægeret, forat jeg kan slukke min

tørst, hvide, når det lider ad nat.

Vinduerne skal stå åbne. Sommernatten skal

stryge henover den hvide pude, skal speile sig i

Torneroses øienstene.

Og når dagen gryr, kommer der en fugl ind fra

øst, flyver gennem vor stue, flyver ud mot vest.

ÞYRNIRÓSA

Niður við ána er kofinn.

Í nótt hefi eg dansað við tiginbornar frúr. Þytur af silkiskóm suðar í eyrum mínum.

En bráðum verð eg þar niður frá. Hún hefir engar perlur. Innan um ribs og rósir býr hún.

Fiðrildi eru þjónustumejjar hennar.

Í nótt hefi eg dansað við skartklæddar frúr.

Gimsteinar loguðu í hári þeirra. Enginn, enginn

þekkir Þyrnirósu. Veggfléttan geymir kofann

okkar.

Rauðar eru kinnar þínar Þyrnirósa.

Skógarstjörnur glitra í hári þínu. Rauðar eru

kinnar þínar þegar þú réttir mér bikarinn, svo að

eg geti slökt þorstann, hvítar þegar líður að nótt.

Gluggarnir skulu standa opnir. Sumarnóttin skal

strjúka um svæfilinn og spegla sig í augasteinunum

hennar Þyrnirósu.

Og þegar aftur eldar kemur fugl inn frá austri,

flýgur gegnum stofuna okkar, flýgur út til vesturs.

Det første som slår en er endring av synsvinkel. I Obstfelders tekst er "jeg" oppe i samfunnsverdenen og drømmer seg ned i naturverdenen "dernede". I oversettelsen er dette ovenfra og ned-perspektivet borte, da hytten ikke er dernede ved elven, men bare nede ved elven. Her er det gjort en *depresisering*. "Dernede" er blitt "Niður" i stedet for et påpekende "Þarna niðri" som ville ha tilsvart originalen ved å plassere det fantaserende jeget oppe. Noe lignende har skjedd med verbet, idet det horisontale "ligger" som muliggjør konnotasjoner på flere plan, den liggende Tornerose dernede, motsatt de dansende kvinner heroppe, har blitt erstattet med det pregløse "er".

Motsetningen er markert videre ved at "jeg" har danset med "fornemme fruer", understreket med fordobling av allitterasjonen, "fine fruer". I oversettelsen er allitterasjonen borte, da "fine fruer" og "fornemme fruer" blir til "tiginbornar frúr" og "skartklæddar frúr", som dessuten ikke betyr helt det samme. På den annen side får oversetteren med gjentakelsen av negasjonen "Ingen, ingen kjender Tornerose", "Enginn, enginn þekkir Þyrnirósu", og det er bra, for denne typen negasjon er noe av det som kjennetegner Obstfelders dikteriske språk. Men så *demper* oversetteren framhevingen av pronomenet "*hun*" i kursiv om Tornerose og dermed motsetningen til de fine fruene. Det originalt sammensatte ordet "silkeskofjed" om dansetrinnene danner en korjambe

som i seg selv illuderer *rytme* i dansen, og det er heller ikke erstattet i den islandske teksten.

Det kontrapunktiske: "Diamanter lyped" (i samfunnet og i håret til de fine fruene) mot "Skovstjerner glimter" (i naturen og i Torneroses hår) har greit blitt "Gimsteinar loguðu" mot "Skógarstjörnur glitra". Men *sammenhengen*, lydlig og semantisk, mellom Tornerose og puta hennes er borte. Torneroses røde kinner som blir hvite når natten kommer, er riktig oversatt men i neste avsnitt er den hvite fargen på puta borte, som om det kunne være nok med én hvit farge, og bildet av sommernatten som stryker over Tornerose på den hvite puta er dermed svekket. Her er flere endringer. Innsettingen av konjunksjonen "og", som til forklaring, bryter med den anaforiske oppbygningen, "skal stå åpne", "skal stryke", "skal speile sig", noe som forøvrig karakteriserer de islandske oversettelsene. Her har vi så et eksempel på et "poetiserende" stilbrudd når normalspråket "Og når dagen gryr", blir erstattet med "Þegar aftur eldar", en klisjé fra slagertekster.

Alt i alt finner vi i oversettelsen av "Tornerose" en *demping* av det poetisk-estetiske, av det som tilhører den semiotiske ladningen, og om dette har vi brukt begrep som *depresisering*, *svekking* av forskjellige former for framheving, *svekking* av *sammenhenger*, lydlig som semantisk. Alt dette medvirker til at mye av den semantiske ladningen eller det litterære i Obstfelders tekst ikke har blitt overført tilstrekkelig i den islandske teksten.

I "Hustru" har vi en gift kvinne og mor til fire barn som i en plutselig erkjennelse blir seg bevisst at hun ikke lenger er ung. I parallellføringer med naturfenomen – sommerfugl og blomst – fantaserer hun om seg selv som nygift, hun vil binde på seg brudeskorne og gjøre seg tiltrekkende på en slik måte at når ektemannen, "han", kommer, vil han stille spørsmål som viser at han både ser henne og hører på henne. Teksten går gradvis ut i en dialog mellom de to, der han spør og hun svarer, herskerinnen, som han kaller henne. Denne samtalen gir henne anledning til å meddele ham at han, ektemannen, eier henne ikke, men låner "af det store liv som dikter roser og sommerfugle", som det heter til slutt. Det er ikke mannen, men livet, som eier henne, og da livet er en dikter er hun, hustruen, kvinnen, et dikt, diktet "Hustru"?

I denne oversettelsen finner vi videre den same *svekkningen* av subjektet gjennom stryking av kursiv som i "Tornerose", her i pronomenet "jeg", islandsk "eg". Like fram en endring av subjektet stikker straks i øynene når tittelen "Hustru" blir oversatt med "Kona". "Kona" er det generelle ordet for "kvinne" på islandsk. "Hustru" er "eiginkona", og det ville vært den eneste rette oversettelsen her. Kan hende har Sigríður ment dette ironisk, at alle kvinner i grunnen er hustruer, bestemte for den

rollen (hun selv var ikke gift,) men en slik forståelse er ikke virksom i teksten.

I oversettelser forekommer det at oversetteren ikke riktig stoler på leseren og finner å måtte innføre oftest avpoetiserende *forklaringer*. Det har vi her når "hustru" omtaler det hun vil ta på seg når mannen kommer som sin "gule silke" og mannen spør hvorfor hun har "den gule silke" på. Obstfelder viderefører her en metonymi som finnes allerede i begynnelsen av teksten: "Hun ser et hvitt seil glide langsam bort. Hendes ungdom." Men Sigríður har ignorert dette og bryter her som noen andre steder den poetiske sammenhengen med et prosaiserende tillegg, "gulur silki*kjöll*", en gul silkekjole. Når "hustru" vil ta sin "gule silke" på, er den knyttet til armen og skuldrene; hun vil ha den på fordi hennes "skuldre er finere end sommerfugles vinger", dvs den lysegule sommerfuglens som hun identifiserer seg med (og som ikke akkurat har noen kjole). Det lyse, unge og levende er det sentrale.

Obstfelder skriver i entall at sommerfuglen setter seg på "hennes hånd" og det fortsettes med i "din vinge", "min arm" og "i min arms årer". Også dette er generert i teksten fra metaforiseringen av hennes ungdom som et hvitt seil. Sigríður har riktignok entall i "á hönd hennar", men bryter den semiotiske sammenhengen med å innføre flertall i "vængir þínir" (dine vinger), "handleggina" (armene), og til slutt blir blodet som "banker i min arms årer" gjort til "logar í æðum mínum" (flammer i mine årer). I denne rekka blir endringen så sterk at vi må omtale den som *semantisk*, ikke bare en depresisering. Dette blir også styrket ved at Sigríður velger det klart metaforiserende – og trivielle – "loga" (flamme) i stedet for det semantisk nærere "slá" eller "berjast" om blodet som "banker".

Som i "Tornerose" og flere av Obstfelders dikt, har vi i "Byen" to verdener som subjektet stilles overfor, naturen og samfunnet, men motsatt mange av dem er her ingen kvinne eller kvinne-erstatning. Tekstens jeg, en mann, har bodd en tid aleine i fjellet. Han blir grepet av angst, lengter etter samvær med andre og drar i all hast til byen der han opplever larm og trengsel parallelt til lyder i naturen. Et skrik fulgt av en anklage mot menneskene, øker angsten. Det samme gjør synet av mennesker uten annen kontakt enn at de gjør hverandre vondt. Jeget blir opprørt og løper unna med den erkjennelsen at menneskene måtte være vanvittige.

Teksten er ladet med uttrykk for angst, et ledemotiv i teksten, der ordet forekommer tre ganger. Det begynner i fjellet med mørknende skyer og dødsvarsel i form av et lomskrik. Angsten leder tanken til "mine brødre, menneskene". Jeget skynder seg ned til dalen og med tog til byen, der skogsusen avløses av bylarmen. Her høres "et forfærdelig skrig"

og fra et åpent vindu en fordømmelse av menneskene i bibellignende vendinger: "Forfærdes, I mænd og kvinder..." som om dommedag var nær. Sammen med "angst" kan vi da lese "forfærdeligt" og "forfærdes".

Angsten er eksistensiell. Det kan derfor diskuteres om "hræðsla" som Sigríður bruker for fenomenet er det høveligste ordet på islandsk. Det mer adekvate ville være "angist" eller "ótti". Ellers har Sigríður lykkes noenlunde med gjennomføringen av det ordet hun har valgt og følger opp med "eg verð hræddari og hræddari" for "jeg blir mer og mer angst". Et unntak er "Af ótta hleyp eg lengra" for "Angst løber jeg videre".

Slutten av teksten kjennetegnes av gjentakelser og negasjoner som *svekket* betydelig i oversettelsen:

Jeg løber videre og videre. Jeg blir mer og mer angst. Ingen taler til hinanden, ingen smiler til hinanden. De farer afsted, som var de piskede, og ut fra de små huse hører jeg gråt og hulken, bag mig gråter det, gråter, gråter . . .

Og omsider går det op for mig, omsider ser jeg det: de er vanvittige, de piskes af sin egen skygge. Og jeg ser mig om, jeg ser på deres øine, deres miner, deres ilen og løben:

Ja, de er vanvittige, de er vanvittige.

Eg hleyp lengra. Eg verð hræddari og hræddari. Mennirnir tala ekki hver við annan, brosa ekki hver til annars. Þeir þjóta af stað eins og þeir séu lamdir. Út úr litlu húsunum heyri eg grát og kvein, að baki mér er grátið, grátið, grátið . . .

Loksins skil eg það, loksins sé eg það: Þeir eru brjálaðir, þeir eru reknir af sínum eigin skugga. Og eg lít í kringum mig og sé augu þeirra, svip þeirra og hvar þeir hlaupa.

Já, þeir eru brjálaðir.

Denne svekkingen slår en straks i første linje der "videre og videre" blir oversatt med bare "lengra". At menneskene i bysamfunnet har mistet språket og ikke snakker med hverandre, blir understreket bl.a. av den doble negasjonen "Ingen taler til hinanden, ingen smiler til hinanden". Dette *demper* Sigríður kraftig ved å sløyfe både negasjonen i ordet "ingen" som hun oversetter med "mennirnir" og gjentakelsen i "ingen – ingen" som forsterkes ved at ordet er plassert først i de sidestilte setningene. Og menneskene farer omkring som "piskede" og er så blitt "vanvittige, de piskes af sin egen skygge". Denne oppfatningen står så fast at den blir understreket med gjentakelse av verbet "piske", før "vanvittige" tas opp igjen to ganger til slutt: "Ja, de er vanvittige, de er vanvittige." Jeget bekrefter sin egen påstand. Hos Sigríður er dette redusert, først ved å bruke to forskjellige ord for "piskede"/"piskes", dvs "lamdir"/"reknir" og så ved å kutte ut gjentakelsen av "de er vanvittige" i siste linja. Dermed svekker hun den sterke intensiteten mot slutten av teksten liksom også mannens desperasjon; man kan undres om han er blitt vanvittig som de andre, og bare skriker ut.

VI

Arbeidet med oversettelsene av Obstfelders prosadikt til islandsk har vist en forholdsvis omfattende interesse for forfatterskapet i hele det 20. århundret. Vi har sett at Obstfelder fikk mye å si for Sigríður Einars, men også for flere kjente forfattere og til og med kan ha inspirert Jón Thoroddsen til den første islandske prosadiktsamling i 1922. Også seinere, fra slutten av 1940-åra, har interessen for Obstfelders diktning vært levende, f.eks. hos den viktige lyrikeren Nína Björk Árnadóttir (1941–2000).

Den mest markerte oversetteren har likevel vært Sigríður Einars som tidlig ga ut prosadikt av Obstfelder i bokform og holdt fast på interessen for denne diktningen i mange år. Obstfelders tekster er resultat av nitid arbeid med ordvalg, rytme, klang, setningsbygning, former for gjentakning, sterk bruk av jeg-formen osv. Dette er estetiske brokker og grep som er med på å danne den *semiotiske ladningen* som Nylander omtaler etter Kristeva. Sigríður har ikke alltid vært heldig med gjengivelsen av slike grep. For det er ingen tvil om at det vi har omtalt som *demping*, *depresisering* eller *svekking* av gjentakelser og andre former for framheving, har gått utover den semiotiske poetiske ladningen av de oversatte prosadikta. Men islandsk diktning har en sterk episk tradisjon. Vi kan regne med at når det er *prosadikt*, så har det vært naturlig å se det også som fortelling. Således kan Sigríður ha kommet til å overdrive det fortellende på bekostning av det lyriske. Tar vi en slik mulighet i betraktning, gir den noe av forklaringen på hvorfor oversettelsene har blitt slik de har blitt.

Frie vers eller dikt i ubundet form fikk forholdsvis seint plass i islandsk lyrikk. Kanskje kan kjennskapet til Obstfelders prosadikt ha vært med på å forberede dette slik Jón úr Vör hevdet om Sigríðurs bok i intervjuet fra 1957. Dermed kan "den store fantasten og fordømte svermeren" ha blitt noe av forutsetningen for modernismens gjennombrudd i islandsk lyrikk og har også på den måten "noe å si [...] til moderne mennesker".

Noter

¹ Helga Kress, "Kona og skáld", i Helga Kress (red.), *Stúlka. Ljóð eftir íslenskar konur*, Bókmenntafræðistofnun Háskóla Íslands, Reykjavík 1997, s. 86–88.

² Nylander 1990, s. 268.

³ Nylander 1990, s. 308.

⁴ Jf. Brev til Andreas Aubert høsten 1984, i Sigbjørn Obstfelder, *Brev fra Sigbjørn Obstfelder*, red. av Arne Hannevik, Gyldendal, Oslo 1966, s. 104.

- ⁵ Jf. loc cit. og Sigbjørn Obstfelder, "Breve Til Ellen Key", *Edda* bd. I 1914, s. 180–195.
- ⁶ Reidar Ekner, *En sällsam gemenskap. Baudelaire. Söderberg. Obstfelder. Rilke. Litteraturhistoriska essäer*, Norstedt, Stockholm 1967.
- ⁷ Jf. et brev til forleggeren Peter Nansen 20.5.1900, i Obstfelder 1966, s. 230.
- ⁸ Jf. Ekner 1967, s. 152 ff.
- ⁹ Andreas Lombnæs, "Sigbjørn Obstfelder. Toneovergangen diktet", i Steinar Sivertsen (red.), *Sølvberget Magasin. Tema: Sigbjørn Obstfelder*, Stavanger Kulturhus, Stavanger [1993], s. 4.
- ¹⁰ Obstfelder 1966, s.165.
- ¹¹ Nylander 1990, s. 310.
- ¹² Nylander 1990, s. 195.
- ¹³ Nylander 1990, s. 196 f.
- ¹⁴ Nylander 1990, s. 310–311.
- ¹⁵ Loc.cit.
- ¹⁶ Jf. brev til broren Herman 6.3.1900, i Sigbjørn Obstfelder, *Breve til hans bror*, red. av Solveig Tunold, Stabenfeldt, Stavanger 1949. s. 224.
- ¹⁷ Sigbjørn Obstfelder, "Þjóðvísa", overs. av "W", *Bjarki*, 4.5.1901, s. 66.
- ¹⁸ Sigbjørn Obstfelder, "Þjóðvísa", overs. av Guðmundur G. Hagalín, *Eimreiðin*, 1, 1919, s. 48–52. Også publisert i de islandske emigrantavisene, *Heimskringla*, 14.5.1919, og *Veröld*, 19.5.1919.
- ¹⁹ Sigbjørn Obstfelder, "Þjóðvísa", *Jólablað Alþýðublaðsins*, 24.12.1938, s. 13. Denne oversettelsen er trykt anonymt, men kan evt. være av Sigríður Einars eller av hennes søster, Málfríður, som også var interessert i Obstfelder, men begge publiserte oversettelser av dikt i *Alþýðublaðið* omkring den tiden, jf. f.eks. Sigríðurs anonyme oversettelse av Obstfelders dikt "Jeget", "Sjálfíð", i *Jólablað Alþýðublaðsins* 24.12.1939, s. 28, gjenopptrykt i hennes diktsamling, *Lauffytur*, fra 1970, s. 62–63. I dette numret av *Alþýðublaðið* og på samme side er en nokså mislykket oversettelse av "Bláveis", "Bláklukkur", ikke integrert i hennes diktsamlinger og derfor neppe av henne.
- ²⁰ Sigbjørn Obstfelder, "Þjóðvísa", overs. av Nína Björk Árnadóttir, *Tíminn. Sunnudagsblað*, 27.10.1968, s. 850–851. Oversettelsen er ikke i noen av hennes diktsamlinger. Det er heller ikke oversettelsen av "Den sortklædte", "Hin svartklædda" i *Lesbók Morgunblaðsins*, 23.12.1968, s. 41, eller "Mørkræd", "Myrkfælni" i *Lesbók Morgunblaðsins*, 8.6.1969, s. 3.
- ²¹ Sigbjørn Obstfelder, "Eiginkona", overs. av Steindór Sigurðsson, *Austanfari*, 16.9.1922, s. 3–4, og "Pyrnirósa", overs. av Steindór Sigurðsson, *Austanfari*, 23.9.1922, s. 3, begge under rubrikken: "Órímuð

ljóð”, urimete dikt. Steindór oversatte også ”Bláveis”, jf. Sigbjörn Obstfelder, ”Bláklukkur”, i tidsskriftet *Hugrún*, 2, 1924, s. 70. Alle disse tre dikt ble seinere oversatt av Sigríður Einars.

²² Steindór Sigurðsson, *Eitt og annað um menn og kynni. Annálsbrot einnar mannsævi*, Bókaútgáfa Pálma H. Jónssonar, Akureyri 1948, s. 39.

²³ Halldór Laxness og Matthías Jóhannessen, *Skeggræður gegnum tíðina*, Helgafell, Reykjavík 1972, s.14.

²⁴ Jf. Stefán Einarssons upubliserde biografi om Halldór Laxness fra 1932, sitert i Halldór Guðmundsson, *Halldór Laxness. Ævisaga*, JPV útgáfa, Reykjavík 2004, s. 48.

²⁵ Halldór Laxness, *Barn náttúrunnar*, Á kostnað höfundarins, Reykjavík 1919, s. 5.

²⁶ ”Ég gekk enn á stuttbuxum annan dintinn meðan ég samdi þessa bók, og hafði einkennilegan kraga um hálsinn og stórfurðulegt hálsbindi eftir smekk bráðþroska dreings sem hefur orðið hugfánginn af andlitsmyndum mestu snillínga aldarinnar sem leið í mannkynssögunni og alfræðiorðabókinni.” Halldór Laxness, *Barn náttúrunnar. Ástarsaga*, 2. utg., Helgafell, Reykjavík 1964, s. 7–8.

²⁷ Portrettet av Laxness er bl.a. trykt på bildesidene mellom side 160 og 161 i Ólafur Ragnarson's bok, *Halldór Laxness, Líf í skáldskap*, Reykjavík, Vaka-Helgafell, 2002.

²⁸ Obstfelders roman, *Korset. En kjærlighedshistorie* ble oversatt til islandsk 1926 av en ung jus-student, Gústaf A. Sveinsson. Den var først publisert som en føljetong i *Lögrjetta* 1926–1927, men siden som bok, *Krossinn. Ástasaga*, Bókaverslun Þorsteins Gíslasonar, Reykjavík 1972.

²⁹ Peter Hallberg, *Den store vävaren. En studie i Laxness' ungdomsdiktning*, Rabén & Sjögren, Stockholm 1954, s. 79–80.

³⁰ Halldór Laxness, *Heiman eg fór. Sjálfsmynd æskumanns*, Helgafell, Reykjavík 1952, s. 74.

³¹ Det gjør hun etter et ustabil minne fordi hun sier: ”Jeg tror jeg er kommen på en forkert klode”, jf. Hallberg 1954, s. 79, da det riktige er: ”Jeg er vist kommet på en feil klode!” Jf. Obstfelder, I, 1917, s. 22.

³² Jón Thoroddsen, *Flugur*, 2. utgave, med et forord av Gísli Sigurðsson, Reykjavík, *Flugur*, 1986. Om Jón Thoroddsen, se også en utførlig artikkel av Sveinn Skorri Höskuldsson, ”Perlan og blómið”, *Skírnir* 1979, s. 108–166.

³³ Sigríður Nordal, ”Eftirmáli”, *Fornar ástir*, Reykjavík 1919, s. 162.

³⁴ Málfríður Einaradóttir skrev hele sitt liv, mest biografiske skisser og erindringer, utan at det interesserte noen forlegger. Hun debuterte så sent som 1977 med den oppsiktsvekkende boka *Samastaður í tilverunni* (Et sted i tilværelsen), da 78 år gammel. Etter det kom fem bøker,

den siste posthumt. Om Málfríður har Nobelpris-forfatteren Halldór Laxness sagt (i privatsamtale 1982) at hun var den best skrivende kvinnelige forfatteren på Island. Om hvem som var den best skrivende forfatteren sa han imidlertid ingenting.

³⁵ Susanne Stark, "Women", i *The Oxford History of Literary Translation in English*: 4, red. av Peter France og Kenneth Haynes, Oxford University Press, 2006, s. 128–129.

³⁶ Jf. Vilborg Dagbjartsdóttir, "Mademoiselle S.E.", *Skírnir* 1990.

³⁷ "Kveður í runni" heitir ein ljóðabókin, eftir Sigríði Einars frá Munadarnesi. Yrkir hún bæði í stuðluðu máli og sundurlausu. Fátt fann ég þar þess, að vert væri eftirtektar. Það bezta í bókinni eru nokkrar þýðingar eftir norska skáldið Sigbjörn Obstfelder – ef þá mikli sveimhugi og draumvingull á þá nokkurt erindi lengur til nútíðarmanna." Árni Hallgrímsson, *Íðunn*, 1, 1931, s. 89.

³⁸ Jf. Helga Kress 1997, s. 44 ff.

³⁹ "...en til lítills lofs og sagðar skástar þýðingarnar úr ljóðmælum Sigbjörns Obstfelders, en þess getið um leið að sá sveimhugi og draumvingull mundi lítið erindi eiga til nútímamanna." Málfríður Einarsdóttir, *Úr sálarkirnunni*, Ljóðhús, Reykjavík, 1978, s. 169.

⁴⁰ Sigbjörn Obstfelder, "Bláklukkur", overs. av Sigríður Einars, *Melkorka*, 2, 1949, s. 72.

⁴¹ Sigríður Einars, "Kynni mín af skáldkonunni Sigrid Undset", *Melkorka*, 3, 1949, s. 82.

⁴² Om Obstfelders interesse for Island og norrøn litteratur, se bl.a. hans vittige parodi på Snorri Sturlusons kongesager (som også forskningen omkring dem) med den lange og latiniserte tittelen og undertittelen *Heimskringlam edidit et emendavit Sigbjørnus, professor literarum et historiarum Sollandarum universitatis Christiani I Roegeviciae. Christianiæ, Joannis Bjørnstadis typis, MDCCCLXXXIX*. Teksten er en systematisk oversikt over Sollandets historie, består av 25 små kapitler på 27 sider med prologus, tillegg, bilag og sluttbemerkning. Den er ikke blitt kanonisert som et av Obstfelders verker og fins ikke i hans samlede skrifter og bare, så vidt vi vet, i denne eneste utgaven fra 1889.

⁴³ Sigríður Einars 1949, s. 83. Brevet fins desverre ikke i original og er her sitert i norsk oversettelse av den islandske oversettelsen av den norske originalen.

⁴⁴ Jf. *Alþýðublaðið* 8.9.1941, radioprogram, s. 4.

⁴⁵ Dette er forresten litt merkelig da Jón úr Vör bare var tretten år da disse bøkene kom. Så dikterisk moden kan han neppe ha vært.

⁴⁶ "Ja, hún var nú af annarri gerð og hætt við að sumum fræðimönnum kunni að sjást yfir hana. Hún hét "Kveður í runni" og var eftir borgfirzka

skáldkonu, Sigríði frá Munaðarnesi. Hún hafði lengi dvalizt erlendis og birti þarna m.a. þýðingar eftir norska skáldið Obstfelder. Í þessari litlu bók var líka nýr tónn, sem snerti ung skáld.“ Jón Óskar, ”Viðtal við Jón úr Vör”, *Birtingur* 1957, s. 7

⁴⁷ Jf. Helga Kress 1997, s. 88.

⁴⁸ Jf. note 40.

⁴⁹ Av disse prosadiktene fantes ”Hustru”, ”Tornerose” og ”Blåveis” i eldre oversettelser av Steindór Sigurðsson, jf. note 21, ”Blåveis” dessuten i en mislykket oversettelse i *Jólablað Alþýðublaðsins* 1939, ved siden av Sigríðurs oversettelse av ”Jeget” (”Sjálfið”), men neppe av henne. Jf. note 19. Det er kanskje på grunn av denne prosaoversettelsen av ”Blåveis” at Sigríður oversetter diktet i bundet form, en helt forskjellig versjon. Prosadiktet ”Hunden” (”Hundurinn”) fins i en oversettelse av dikteren Snorri Hjartarson (1906–1986), trykt i novellesamlingen *Sögur frá Noregi*, red. av Snorri Hjartarson, Menningarsjóður, Reykjavík 1948.